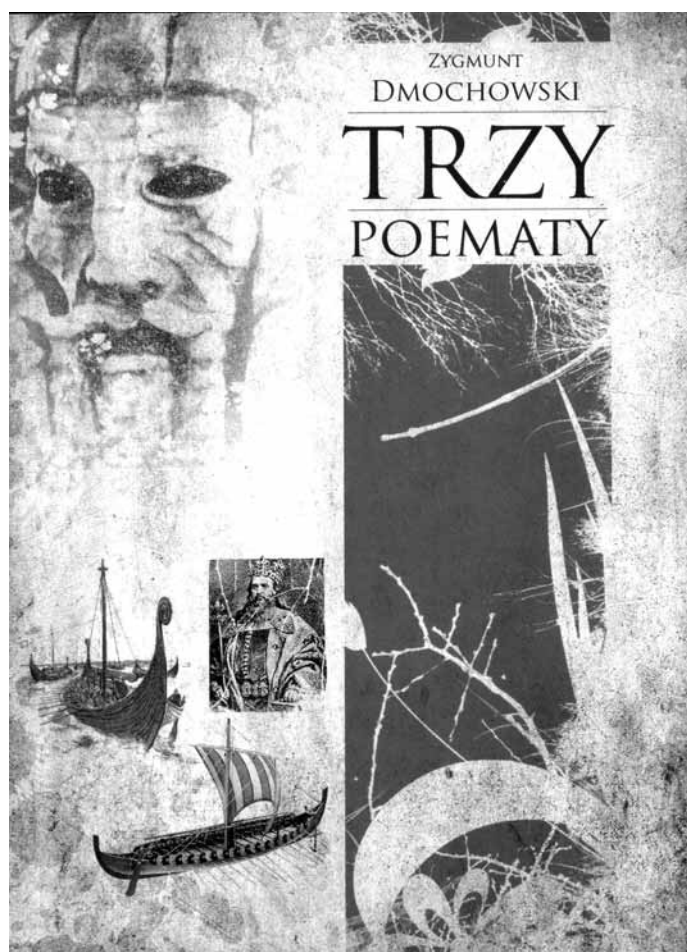


Triada poetycka Zygmunta Dmochowskiego

Zygmunt Dmochowski, autor dwunastu tomów wierszy, powieści historycznej „Płonąca sól”, której akcja rozgrywa się w Ciechocinku oraz poematów i epigramów wydał kolejną książkę.



Wydawnictwo Towarzystwa Słowaków w Polsce opublikowało w Krakowie „Trzy poematy” poety pochodzącego z Ciechocinka z postwoiem Anny Kajtochowej. Jak powiedział sam autor: *„Książka zawiera utwory o nadgoplańskich korzeniach naszej słowiańskiej tożsamości, o wizerunkach człowieczej duszy i o kolorach na fresku mojego rodu. Dwa poematy są kujawskie - pierwszy i trzeci. Akcja ich związana jest z naszym obszarem etnicznym - Kujawami. Zygmunt Dmochowski - jak sam o sobie mówi „Kujawiak na*

wychodźstwie w Opolu” po raz kolejny powraca w swojej twórczości do rodzinnego miasta, w którym przyszedł na świat.

W części I poematu „Z księgi pogan” zatytułowanej „Rodowód” pisze:

Mówię: wyszedłem z Wylkowoj,
Mówię: wyszedłem z Wołuszewa -
Z bagien i borowin,
Z tropów turzych przy wodopoju.

Gdzie latarnie brzoź
I olszyny krępe u brodu,
Gdzie trzciny buńczuki rude
Idą stajami ku Wiśle
Z szuwarów nadbrzeżnych Tążyny
I szumią historią dziwów.

- Stąd jestem, mówię.

Dmochowski przypomina topografię Ciechocinka i okolic, wskrzesza nazwy, których próżno szukać na współczesnych mapach. Powraca do praślówiańskiej przeszłości, maluje krajobraz przedwieczny Słońska, Raciążka i Otłoczyna. Opisuje wędrówki kupców pobliskim Szlakiem Bursztynowym, dawne zwyczaje i zabawy. Widzi „czas święty w niebyt wciekły”.

„Kraj lat dzieciennych” to dla poety niezwykła ziemia, Dolina, „po której Wisła jak skakanka/ raz pod Osiekiem, raz pod Kuczkiem/ Sznur śmigły nurtu przetrzała/ i gryzła zbocze na kształt radła” („Kujawy”). To także ludzie, których nazwiska zapisuje gwarowo: „Ciechory, Dmuchy, Stawki, Świce, Śmigle, Wieczorki i Modrochy, Wośki z Wołuszewa, z Czół Kępice, Szmagły, Chojny i Trajdrochy. I z Błot Lubieńskich Żernikusy, I z Radziejowa - Kalafusy („Wisze”). Drugi poemat nosi tytuł „Człowiek - szkice do portretu” i ma refleksyjny charakter. Składa się z 13 portretów zakończonych wierszem „Człowiek - drzewo życia”, stanowiącym podsumowanie całej galerii.

„Requiem kujawskie” dedykowane jest synowi Rafałowi. Składa się na nie siedem pieśni zakończonych oratorium. Dmochowski, „spadkobierca umarłego

Zygmunt Dmochowski urodził się w 1931 r. w Ciechocinku. Pochodzi z zasiedzialego kujawskiego rodu. Po ukończeniu ciechocińskiego Liceum Ogólnokształcącego im. S. Staszica studiował polonistykę na Uniwersytecie Warszawskim. Pracował jako nauczyciel licealny, wizytator i kierownik zakładu szkoleniowego. Od lat mieszka w Opolu. W ubiegłym roku Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego odznaczył pisarza medalem „Zasłużony dla kultury polskiej”. Debiutował w 1952 r. w gazecie studenckiej.

czasu” - jak sam siebie określa, wskrzesza słowami swoich przodków, którzy odeszli: matkę chrześną, dziadka, ojca, matkę Jemiołuszkę, całą sforę ciotek-dewotek, jątrew, czyli bratową, Małego Wujka, który „się był pospieszył”. Wszyscy spoczęli na ciechocińskim cmentarzu parafialnym blisko tężni. Poeta stworzył niezwykle piękny ku czci rodzinnego domu. Uwiecznił słowami swoich bliskich. W „Oratorium” Dmochowski obrazowo pisze:

Doliną idą w korowodzie:
Z Woli, z Widoku, z Białych Domów,
Moczary przeszli, w tęczę wchodzi -
Na Wzgórek Dmochów przy kordonie,
W opiatę stryjny Florentyny
Parafii daną - w Wotum godne.

Całunem jest, Pęksowym Brzyskiem,
Żalnicą, stosem, wyżarzyskiem -
Stygmatem uczuć najgorętszym:
Pokory, wiary i nadziei,
I bólu ciosem, i zwątpienia,
Że radość Dafeś i Zabierasz!

Autor kreśli obraz odwiedzin bliskich na cmentarzu. Na piaszczystą górkę przy ulicy Wołoszewskiej przybywają w Zaduszki „Wędrowne Ptaki”, czyli ciechociniańskie, którzy opuścili rodzinne gniazdo i ci, którzy w pobliżu są na co dzień. Znakomite „Oratorium” kończy niezwykle plastyczny obraz:

Tężni witraże mgłą majaczą -
W poświęcie zniczów cierniem płaczą;
Goreją w szklisto-krwawej łunie
Pogrzebne krzyże, świerków gunie,
Kikuty wiązków, gniazda jemioł
I - parzy sól lodową bielą.

Tom przenika miłość do rodzinnej ziemi, jej tajemniczej przeszłości, po której pozostały nieliczne ślady i najbliższych z rodziny. Jego walorem jest język pełen archaizmów, wyrażeń gwarowych. Całość brzmi jak zaklęcia szamana. Szamana, który wskrzesza to, co minione i który ocala od zapomnienia.

Aldona Nocna

Z ŻYCIA MIASTA

Zjazd filatelistów w Ciechocinku

W dniach 27 kwietnia do 3 maja w Sanatorium „Łączność” w Ciechocinku przebywali filatelisci na dorocznych spotkaniach.

W ramach spotkań filatelistów w ciechocińskim sanatorium odbyło się Posiedzenie Zarządu Głównego Polskiego Związku Filatelistów, trwały wykłady, a następnie egzaminy końcowe X Studium Filatelistyki PZF, odbył się III Zjazd Absolwentów Studium Filatelistyki i XVI Konferencja Naukowa Polskiej Akademii Filatelistyki.

X Studium Filatelistyki w dniu 29 kwietnia ukończyło 32 słuchaczy, w tym 22 pracowników poczty i 10 filatelistów.

W III Zjeździe Absolwentów Studium Filatelistyki, który odbył się w dniach 29–30 kwietnia uczestniczyło około 50 osób. W tym roku obchodzono 20-lecie istnienia Studium Filatelistyki. W zorganizowanych kursach uczestniczyło 217 słuchaczy. Kierownikiem wszystkich kursów był prof. Zygmunt Wiatrowski. Nowy rocznik będzie prowadzony przez Przemysława Drzewieckiego, Prezesa Okręgu PZF w Bydgoszczy.

Na otwarciu Zjazdu był obecny Zastępca Dyrektora Generalnego Poczty Polskiej dr inż. Józef Rawluszko, który przekazał dla wszystkich uczestników spotkania filatelistów album wydany w przez Biuro Promocji Poczty Polskiej z okazji 30-lecia wyboru Jana Pawła II.

W dniach 1-3 maja odbyła się XVI Konferencja Naukowa Polskiej Akademii Filatelistyki, upamiętniona datownikiem okolicznościowym, wykonanym według

projektu przez niżej podpisanego, stosowanym na pocztce z widokiem Łazienek Marconiego. W roku bieżącym nie było nowych przyjęć do Akademii. W czasie obrad omówiono założenia do II wydania „Słownika biograficznego filatelistów polskich”, zawierającego m.in. wykaz wszystkich członków PAF.

tekst i fot. Wojciech Krzysztof Jankowski członek zwyczajny PAF, absolwent III Studium Filatelistyki

